

הגדה של פסח תשע"א
שיעור מס' 2

The Pesach series is sponsored in memory of Rabbi J. Gershon Neumann ז"ל
הרב קלמן גרשון הכהן ז"ל בן בנימין הכהן ושרה ע"ה

This week's Shiur is sponsored in memory of
Florence Greenwald Dreisinger ע"ה by her children.

אונקלוס

(ה) וְתִתִּיב וְתִימַר קָדִים יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִבְנֵי אֲרַמְיָא בְּעַא לְאוּבְדָא יָת
אַבָּא וְנַחַת לְמַצְרַיִם וְדָר תַּפְּנֹן בְּעַם זְעַר וְהוּהוּ תַּפְּנֹן לְעַם רַב תַּקִּיף
וְסָגִי :

רש"י

(ה) **וענית** - לשון הרמת קול: **ארמי אובד אבי** - מזכיר חסדי המקום ארמי אובד אבי לבן בקש לעקור את הכל כשרדף אחר יעקב ובשביל שחשב לעשות חשב לו המקום כאילו עשה שבעובדי כוכבים חושב להם הקב"ה מחשבה כמעשה: **וירד מצרימה** - ועוד אחרים באו עלינו לכלותנו שאחרי זאת ירד יעקב למצרים: **במתי מעט** - בשבעים נפש: (ט) **אל המקום הזה** - זה בית המקדש: **ויתן לנו את הארץ** - כמשמעו:

דברים פרק כו

(ה) וְעֵנִית וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי דְדוּד אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֲבָד אָבִי וַיְרִד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרֶם שָׁם בְּמַתִּי מֵעֵט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גְדוֹל עַצוּם וָרַב: (ו) וַיִּרְעוּ אֶתֵּנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: (ז) וַנִּצְעַק אֵל דְּדוּד אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע דְּדוּד אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עֲנִינוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ: (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ דְדוּד מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה וּבְמַרְא גְדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמַפְתִּיִם: (ט) וַיְבִאֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אַרְצָ זֹבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

אבן עזרא

הגדתי - הטעם כדי שישמעו הקטנים או הוא כדמות הודיה שהשם השלים שבועתו והעד הפרי: **וענית** - יתכן שישאלו הכהנים לאמר מה זה שהבאת על כן וענית או כדמות תחלה וכן ויען איוב הראשון: **אובד אבי** - מלת אובד מהפעלים שאינם יוצאים ואילו היה ארמי על לבן היה הכתוב אומר מאביד או מאבד ועוד מה טעם לאמר לבן בקש להאביד אבי וירד מצרימה ולבן לא סבב לרדת אל מצרים והקרוב שארמי הוא יעקב כאלו אמר הכי כאשר היה אבי בארם היה אובד והטעם עני בלא ממון וכן תנו שכר לאובד והעד ישתה וישכח רישו והנה הוא ארמי אובד היה אבי והטעם כי לא ירשתי הארץ מאבי כי עני היה כאשר בא אל ארם גם גר היה במצרים והוא היה במתי מעט ואחר כך שב לגוי גדול ואתה ה' הוצאתנו מעבדות ותתן לנו ארץ טובה ואל יטעון טוען איך יקרא יעקב ארמי והנה כמוהו יתרא הישמעאלי והוא ישראלי כי כן כתוב: **במתי** - סמוך כי לא נמצא לשון יחיד. ומתים לשון רבים ורבי יונה דקדק אותה כולה באר היטב בערך מתה: **ענינו** - בחסרון עושר: **עמלנו** - בבנין: **לחצנו** - כטעם אצים לאמר כלו מעשיכם:

בראשית פרק לא פסוק כט

יֵשׁ לְיָאֵל יְדֵי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רַע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אֶמְשֵׁ אֶמְר אֵלֵי לֵאמֹר הֲשִׁמְר לָךְ מִדְּבַר עִם יַעֲקֹב מְטוֹב עַד רַע:

רש"י

יש לאל ידי - יש כח וחיל בידי לעשות עמכם רע וכל אל שהוא לשון קדש על שם עוזו ורוב אוניס הוא:

Rabbi Brovender's Weekly Shiur is sponsored by Dr. Bernard & Robin Cohen

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.

Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.